

Bihälsosektionen

Resultatet från årets enkät om vinterdödlighet är sammanställt och kommer i vanlig ordning redovisas av Björn Gustavsson från Jordbruksverket i nästa nummer av Bitidningen. Enkäten visar att årets vinterdödlighet var 19,7 procent, vilket är en ökning från förra året. I enkäten framkommer det också att många fler biodlare funnit sina kupor tomma på bin vid vårens kontroll än föregående år – något som uppmärksammats både bland biodlare och i media. Tomma kupor genom bortfall av bin kan inträffa när som helst under säsongen och ha flera orsaker. Nedan följer en kort text från Bihälsosektionen kring hur biodlaren bör agera när hen hittar ett dött samhälle eller en övergiven kupa.

Råd och åtgärder för att hantera ett dött bisamhälle

Att upptäcka ett dött bisamhälle är både sorgligt och frustrerande, men det är viktigt att som biodlare vidta rätt åtgärder för att förhindra spridning av sjukdomar och för att förstå orsaken till förlusten. Här följer en faktabaserad vägledning.

Första åtgärd

När du märker att ett bisamhälle har dött bör du först och främst försegla kupan för att hindra andra bin från att ta sig in i den. Detta är viktigt för att förhindra att potentiella sjukdomar eller skadedjur sprids till andra samhällen.

Identifiera orsaken

Öppna vid lämpligt tillfälle kupan och undersök den noggrant. Det finns flera möjliga orsaker till att ett samhälle har dött:

Varroa: En allvarlig parasit som sprider virus, vilket kan leda till bisamhällets kollaps.

Nosema: En svampsjukdom som påverkar binas matsmältning och som är dödlig.

Svält: Om bina inte haft tillräckligt med mat eller om vinterklotet tappat kontakt med fodret under vintern kan de ha dött av svält.

Amerikansk yngelröta: En mycket allvarlig och smittsam bakteriesjukdom som kan identifieras genom geggiga och sörjiga yngelramar.

Om du misstänker amerikansk yngelröta är det viktigt att du omedelbart kontaktar en bitillsynsman för hjälp och rådgivning.

Hantera kupmaterialet

Efter att orsaken har identifierats bör du ta hand om materialet på ett ansvarsfullt sätt:

Samla ihop de döda bina och om möjligt bränn dem för att undvika spridning av sjukdomar.

Skär ut vaxet från ramar och smält om.

Koka ramarna i lösning med kaustiksoda för att desinficera dem.

Flamma kupans trädelar med en gasbrännare för att döda eventuella patogener.

Om kupan har plastdelar, skrapa först mekaniskt rent. De kan sedan tvättas med varm kaustiksoda/såplösning med efterföljande renspolning. Materialet kan därefter skrapas igen och behandlas med desinfektionsmedlet Virkon S. Efterskölj noggrant.

Hjälp och rådgivning

Om du känner dig osäker på hur du ska agera eller inte kan identifiera orsaken till att samhället dött, finns hjälp att få. Kontakta en bihälsorådgivare via [friskabin.se](https://www.friskabin.se) för professionell vägledning och stöd.

Sammanfattning

Att hantera ett dött bisamhälle kräver omsorg och noggrannhet. Genom att följa dessa steg skyddar du dina andra samhällen och bidrar till att hålla sjukdomar och skadegörare under kontroll. Som biodlare är det också en möjlighet att lära och förbättra sina rutiner för framtiden.